

වෙළුඩු සැකිල් පාඨම්පෑම්/New Syllabus

NEW

ඩෙපෝර්තමේන්තු පාඨම්පෑම්/Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු භාෂිත පාඨ (උක්‍ර පෙළ) විභාගය, 2020
කළුවිප් පොතුත් තරාතුරුප් පත්තිර් (ශ්‍යාර් තරු)ප් ප්‍රීට්ස්, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020සංස්කරණ ගණිත
මිණුන්ත කණිතම්
Combined MathematicsI
I
I

10 S I

B විභාගය

* ප්‍රෘති පෙළකට පමණක් පිළිබුරු සපයන්න.

11. (a) $f(x) = x^2 + px + c$ හා $g(x) = 2x^2 + qx + c$ යැයි ගනිමු; මෙහි $p, q \in \mathbb{R}$ හා $c > 0$ වේ. $f(x) = 0$ හා $g(x) = 0$ සඳහා a පොදු මූලයක් ඇති බව දී ඇත. $a = p - q$ බව පෙන්වන්න.

p හා q අදුළුරෙන් c නොයා,

(i) $p > 0$ හම් $p < q < 2p$ බව,

(ii) $f(x) = 0$ හි පිළිවෙතිය $(3p - 2q)^2$ බව

අයෙහෙය කරන්න.

β හා γ යනු පිළිවෙළින් $f(x) = 0$ හි හා $g(x) = 0$ හි අනික් මූල යැයි ගනිමු. $\beta = 2\gamma$ බව පෙන්වන්න.

තවද β හා γ මූල වන වර්ග්‍ය සම්කරණය $2x^2 + 3(2p - q)x + (2p - q)^2 = 0$ මින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

(b) $h(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වේ. $x^2 - 1$ යන්න $h(x)$ හි සාධකයක් බව දී ඇත.

$b = -1$ බව පෙන්වන්න.

$h(x)$ යන්න $x^2 - 2x$ මින් බෙදා විට යේතුව $rx + k$ බව දී ඇත; මෙහි $k \in \mathbb{R}$ වේ. k හි අය සොයා $h(x)$ යන්න $(x - \lambda)^2 (x - \mu)$ ආකාරයෙන් ලිවිය හැකි බව පෙන්වන්න; මෙහි $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$ වේ.

12. (a) පියානේ වාදකයින් පස්දෙනකු, ඕවාර් වාදකයින් පස්දෙනකු, ගායිකාවන් තුන්දෙනකු හා ගායකයින් තුන්දෙනකු අනුරෙන් හරියටම පියානේ වාදකයින් දෙදෙනකු ද අඩු තරමින් ඕවාර් වාදකයින් තුන්දෙනකු ද ඇතුළත් වන පරිදි සාමාජිකයන් එකොලුප්දෙනකුගෙන් සමන්විත සංයිත කණ්ඩායමක් තොරා ගැනීමට අවශ්‍යව ඇති. තොරා ගත හැකි එවැනි වෙනස් සංයිත කණ්ඩායම් ගණන සොයන්න.

මෙවා අනුරෙන් හරියටම ගායිකාවන් දෙදෙනකු පිටින සංයිත කණ්ඩායම් ගණන ද සොයන්න.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{3r-2}{r(r+1)(r+2)}$ හා $V_r = \frac{A}{r+1} - \frac{B}{r}$ යැයි ගනිමු; මෙහි $A, B \in \mathbb{R}$ වේ.

$r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = V_r - V_{r+1}$ වන පරිදි A හා B හි අයන් සොයන්න.

එසේම, $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n U_r = \frac{n^2}{(n+1)(n+2)}$ බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} U_r$, අපරිමිත ලේඛිය අභිජාරී බව පෙන්වා එහි එක්සය සොයන්න.

දත්, $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $W_r = U_{r+1} - 2U_r$, යැයි ගනිමු. $\sum_{r=1}^n W_r = U_{n+1} - U_1 - \sum_{r=1}^n U_r$, බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} W_r$, අපරිමිත ලේඛිය අභිජාරී බව අයෙහෙය කර එහි එක්සය සොයන්න.

13. (a) $A = \begin{pmatrix} a+1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ a & 2 \end{pmatrix}$ හා $C = \begin{pmatrix} a & 1 \\ a & 2 \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a \in \mathbb{R}$ වේ.

$A^T B - I = C$ බව පෙන්වන්න; මෙහි I යනු ගණය 2 වන ඒකක න්‍යාසය වේ.

C^{-1} පවතින්නේ $a \neq 0$ මතම පමණක බවද පෙන්වන්න.

දැන්, $a = 1$ යැයි ගනිමු. C^{-1} ලියා දක්වන්න.

$CPC = 2I + C$ වන පරිදි P න්‍යාසය සොයන්න.

(b) $z, w \in \mathbb{C}$ යැයි ගනිමු. $|z|^2 = z\bar{z}$ බව පෙන්වා, එය $z - w$ ව යොදීමෙන්

$$|z - w|^2 = |z|^2 - 2 \operatorname{Re} z\bar{w} + |w|^2 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$|1 - z\bar{w}|^2 \text{ සඳහා } d \text{ එවැනි ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වා, } |z - w|^2 - |1 - z\bar{w}|^2 = -(1 - |z|^2)(1 - |w|^2) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$|w| = 1 \text{ හා } z \neq w \text{ නම් } \left| \frac{z - w}{1 - z\bar{w}} \right| = 1 \text{ බව අපෝහනය කරන්න.}$$

(c) $1 + \sqrt{3}i$ යන්න $r(\cos \theta + i \sin \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $r > 0$ හා $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ වේ.

$$(1 + \sqrt{3}i)^m (1 - \sqrt{3}i)^n = 2^8 \text{ බවද ඇත; මෙහි } m \text{ හා } n \text{ දින නිඩිල වේ.}$$

ද මූවාවර ප්‍රමේයය යොදීමෙන්, m හා n හි අගයන් නිර්ණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් සම්කරණ ලබා ගන්න.

14. (a) $x \neq 3$ සඳහා $f(x) = \frac{x(2x-3)}{(x-3)^2}$ යැයි ගනිමු.

$f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය, $f'(x)$ යන්න $x \neq 3$ සඳහා $f'(x) = \frac{9(1-x)}{(x-3)^3}$ මින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ලිනින්, $f(x)$ වැඩි වන ප්‍රාන්තරය හා $f(x)$ අඩු වන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

$f(x)$ හි හැරුම් ලක්ෂයයේ බණ්ඩාංක ද සොයන්න.

$$x \neq 3 \text{ සඳහා } f''(x) = \frac{18x}{(x-3)^4} \text{ බවද ඇත.}$$

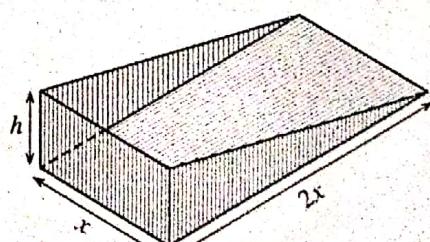
$y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ නතිවර්තන ලක්ෂයයේ බණ්ඩාංක සොයන්න.

ස්පර්යෝන්මුබ, හැරුම් ලක්ෂයය හා නතිවර්තන ලක්ෂය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අදින්න.

(b) යාබද රුපයෙන් දුට්ටී එකතු කරනයක මිට රැහිත කොටස දැක්වේ.

සෙන්ටීම්ටරවලින් එහි මාන රුපයේ දැක්වේ. එහි පරිමාව $x^2 h \text{ cm}^3$ යන්න 4500 cm^3 බවද ඇත.

එහි පෘෂ්ඨ වර්ගීලය $S \text{ cm}^2$ යන්න $S = 2x^2 + 3xh$ මින් දෙනු ලැබේ. S අවම වන්නේ $x = 15$ වන විට බව පෙන්වන්න.

15. (a) මෙයි $x \in \mathbb{R}$ යුතු $x^3 + 13x - 16 = A(x^2 + 9)(x+1) + B(x^2 + 9) + 2(x+1)^2$

වන විටි A හා B සිංහ පරිභා ට ද ඇත.

A හා B හි අගයන් නොයැනී.

රහස්‍ය. $\frac{x^3 + 13x - 16}{(x+1)^2 (x^2 + 9)}$ යෙහි විශ්‍ය භාවිතින් උකා දැක්වා.

$$\int \frac{x^3 + 13x - 16}{(x+1)^2 (x^2 + 9)} dx$$
 නොයැනී.

(b) මොටර් විශයෙන් අනුකූලනය කාවිතයෙන්. $\int_0^1 e^x \sin^2 \pi x dx$ අයෙන්න.

(c) a හියතෙක් වන $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ප්‍රාග කාවිතයෙන්.

$$\int_0^\pi x \cos^6 x \sin^3 x dx = \frac{\pi}{2} \int_0^\pi \cos^6 x \sin^3 x dx$$
 ට පෙන්වන්න.

රහස්‍ය. $\int_0^\pi x \cos^6 x \sin^3 x dx = \frac{2\pi}{63}$ ට පෙන්වන්න.

16. $A \equiv (1, 2)$ හා $B \equiv (3, 3)$ යැයි ගනිමු.

A හා B ලුස්සා හරහා නා 1 කරල රේඛාවේ සම්බන්ධ සෞයන්න.

තෙ එහෙක් 1 සමඟ $\frac{\pi}{4}$ න් පුරු කෝණයක් පාදිතින් A හරහා නා I_1 , හා I_2 කරල රේඛාවල සම්බන්ධ සෞයන්න.

1 මත තිනෑම ලුස්සා බැංකාක $(1+2i, 2+i)$ ආකෘතයෙන් උකා ට ට පෙන්වන්න; ටෙනි 1 $\in \mathbb{R}$ එවි.

I_1 හා I_2 නා දෙනම උරුම තැබා හරහා ඒ පෙන්වය 1 මත ට මුදලිනින්ම පෙන්වන වින්න පාදකාලී පිහිටා ඇති අය $\frac{\sqrt{10}}{2}$ නා. C_1 විශ්‍යාලය සම්බන්ධ සෞයන්ය $x^2 + y^2 - 6x - 6y + \frac{31}{2} = 0$ ට ද පෙන්වන්න.

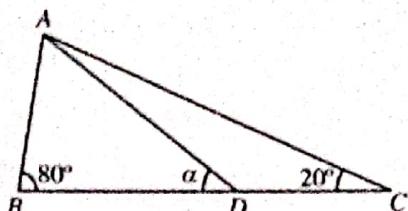
විශ්‍යාලය අනින් A හා B හි C_1 විශ්‍යාලය සම්බන්ධ සෞයන්න.

C_1 හා C_2 විශ්‍යාලය ප්‍රාග්ධනය ට ද මුදු සිර්සය සෞයන්න.

17. (a) $\sin A, \cos A, \sin B$ හා $\cos B$ අපුරණ $\sin(A-B)$ එක දක්වන.

- (i) $\sin(90^\circ - \theta) = \cos \theta$, සහ
 - (ii) $2 \sin 10^\circ = \cos 20^\circ - \sqrt{3} \sin 20^\circ$
- එම අයෙකු කරන.

(b) සූපුරුදු අංකනයෙන්, ABC ත්‍රිකේත්‍රයක් සඳහා සම්පූර්ණ කරන්න.

රුපයේ දත්තා ඇති ABC ත්‍රිකේත්‍රයේ $A\hat{B}C = 80^\circ$ හා $A\hat{C}B = 20^\circ$ අවශ්‍ය. D ලැබුවා BC මත විශිෂ්ට අස්ථිය $AB = DC$ එන පරිදි ය. $A\hat{D}B = \alpha$ යුතු ගනිමු.

සූපුරුදු අංකනය සඳහා සම්පූර්ණ නාවිතයෙන්, $\sin 80^\circ \sin(\alpha - 20^\circ) = \sin 20^\circ \sin \alpha$ ට එව පෙන්වන්න.

$\sin 80^\circ = \cos 10^\circ$ වන්නේ ඇමිදු යි පැහැදිලි කර, රේ සම්ම, $\tan \alpha = \frac{\sin 20^\circ}{\cos 20^\circ - 2 \sin 10^\circ}$ ට එව පෙන්වන්න.

ඉහත (a)(ii) හි ප්‍රතිඵලය නාවිතයෙන් $\alpha = 30^\circ$ ට අයෙකු කරන.

(c) $\tan^{-1}(\cos^2 x) + \tan^{-1}(\sin x) = \frac{\pi}{4}$ සම්කරණය විසඳුන්න.

* * *